

JOVENTUT CATALANA

MERCÈ SERÓS

Que ha popularitzat
la cançoneta catalana

(Fot. Amadeo)

**40
cènt.**

Raimdor-Bar

F. Ferrer Mestres

Salmeron, 60

Telèfon 887 G.

El millor xampany ~ ~ Caves a Sant Sadurní de Noia

LLEIXIU PER A LA BUGADA MARCA EL GALL

EL MILLOR DE TOTS: NO CREMA LA
ROBA. DEMANEU-LO A TOT ARREU

VEGI'S EL CONCURS DE PREMIS
QUE INSEREIX "EN PATUFET"

DIPÒSIT: MAIGNON, 7 (GRÀCIA) BARCELONA

JOVENTUT CATALANA

ADMET, PREFERENTMENT, LA COL LABORACIÓ
NOVENÇANA DE CATALUNYA

SUBSCRIPCIONS I CORRESPONDÈNCIA :
VILLARROEL, 12 I 14 - Telef. 3028 A
BARCELONA

Abonament: 1'50 pessetes cada mes
(Pagament a la bestreta)

JOVENTUTS CATALANES

La fundació del grup excursionista «Joventut Catalana» m'ha fet pensar en el convenient que seria que aquest projecte, retocat i modificat, fos implantat arreu de Catalunya. Quin bell esplet si arreu de nostra terra en viles i ciutats florissin «Joventuts Catalanes»!

M'imagino tota la nostra terra, a mar i a muntanya, a llevant i a ponent, sembrada de «Joventuts Catalanes». Cada ciutat, cada vila, cada poble, cada districte ciutadà o cada caseriu, per poc important que fos, amb una «Joventut Catalana»; així hi hauria la «Joventut Catalana» d'A, de B, de C, etc., com si fossin els escamots d'un gran exèrcit ideal.

Tothom, mentre fos jove de cor i d'edat i fos amant de les nostres coses, hi tindria cabuda. Allí principalment s'hi podria fer teatre, lectures, conferències i excursionisme. Es podria anar formant poc a poc una biblioteca escollida, clar està, que amb obres ben nostres i de caient ben català. Els autors novells podrien llegir i posar en discussió les seves obres. Es podrien cridar a autors ja coneguts per conferenciar i assistir a les seves reunions, i donar així el seu parer.

Les seccions i organització interior i potser dificultats primeres, crec que amb molta bona voluntat i amb algun esforç podrien arreglar-se segons les conveniències i possibilitats locals.

La idea, amics de JOVENTUT CATALANA, ja és llençada; ara sols resta a vosaltres dir amb vostra tasca si és una obra possible o un somni utòpic.

J. M.ª BORONAT RECASENS

Gràcia, l'estrident, Gràcia, foc sagrat d'idees santes, Gràcia s'enorgulleix d'ésser la primera en tot, menys en claudicar, menys en res que faci acotar la testa. Gràcia, ara com abans, treballa tant com pot i, tant com pot també, s'exterioritza. Gràcia sofreix, és clar. Però si arriben jorns de festes els celebra dignament, s'engalana de la millor forma. Gràcia no endomassa balcons. En el pit dels seus fills, com en els de la terra tota, batega més fort que mai un amor pur.

F. FERRER MESTRES

¡¡ Terrassencs... i Hostes de Terrassa !!

Sapiguen que a la

FONDA-RESTAURANT CATALUNYA

se us ofereixen coberts especials a 4 ptes. amb tres plats escullits, postres, pa i vi llegítim del Sindicat Agrícola de Terrassa.

Per 6 ptes. uns coberts compostos de entremesos variats: Canalons o Arròs a la Valenciana, Llagosta a l'Americana, Pollastre, Postres, Vi llegítim del Sindicat Agrícola i Xampany.

Adreceu les comandes a

ESTEVE POLLS

Fonda-Restaurant CATALUNYA

Gabatxonts, 12
Telèfon 6055

Terrassa

Gràcia, la barriada riallera que excel·lència, la barriada humil i senyora a la vegada, geomètricament i de fet, és el cor de Barcelona.

Gràcia és el lloc predilecte per viure la classe mitxa, els intel·lectuals i els que defugint el brujit del centre de la capital no volen allunyar-se'n massa per no enyorar-la.

Gràcia, aquesta Gràcia nostra, que mai sabrà disfressar la paraula uniforme *districte*, aquesta Gràcia poble i ciutat tot d'una pessa, aquesta Gràcia famosa amb tot, fins per la formosor i la gràcia de les graciencques; aquesta Gràcia té un carrer... En té varis, em direu. És cert, però en té un que val per tots, un que l'absorbeix i on s'hi concentra tota la vida d'aquesta bellugadissa barriada; perxò s'anomena indistintament carrer Gran, carrer Major, carrer d'En Salmeron, sense que a l'ostentar oficialment el nom honorós d'aquest Polític il·lustre, deixi d'ésser el Major, deixi d'ésser gran.

JORDI DE VILABELLA

COBLA - ORQUESTRA Mestre-Director

TERRASSA Ramon Serrat

Contractes a Terrassa: **J. Cabeza**, Vall, 00 - Telèfon 5007; **J. Llongueras**, Granados, 22 - Telèf. 6880
P. Forrellach, Arquimedes, 136 - Telèf. 6393
A Barcelona: **J. Noguera Solé**, Bruniquer, 38, primer segona - Telèf. 4596 - A

PASTISSERIA CAROL

(De primer ordre)

Salmerón, 98

Telèfon 830 G.

**INUTILMENT CERCARÀ
VOSTÈ MILLOR
TOTHOM HO DIU**

Quan aquell migdia la Montserrat sortí del taller de confecció de roba blanca on treballava, es dirigí satisfeta i amb els ulls inquietats al lloc on diàriament l'esperava el seu promès, En Rafel, però aquell dia, per una causa que mig sospitava, no havia acudit a buscar-la. Prou donà la volta al quiosc de diaris i aquell fanal de la cantonada on algunes vegades l'havia vist recolzat, però el seu promès no apareixia per enlloc. «Per què no haurà vingut avui? Per què no m'haurà avisat si sabia que no podia venir?», es preguntava la Montserrat trastornada, amb els ulls humitejats per sentides llàgrimes que semblaven sortir del recó més fons del seu cor. Mil idees extravagants passaren pel pensament d'aquella modisteta sobre la sort del seu promès. «Se n'hauran assabentat a casa d'ell que sostenia relacions amb una pobra i humil com jo? Oh, si, és el més possible. Els seus pares l'hauran privat de sortir. Quantes vegades em repetí amorosament a cau d'orella: Mira, Montserrat, el meu pare em desheretarà si consento casar-me amb tu. Per mi ja pot fer el que vulgui, com que t'estimo, prefereixo el teu amor abans de tot... dels diners, que solament discòrdies porten a la vida humana. Res més que la mort podrà fer-nos separar, oi, Montserrat?»

La recordança d'aquestes paraules plenes d'amor, feien que es trobés feliç i li feia fugir el dubte de lleialtat que tenia del seu Rafel, però al mateix temps sentia una amargor profunda en el seu cor... estava ferit; un obstacle s'oposava a la seva futura felicitat. Ella era humil, de pares pobres, mentre que En Rafel era ric, de pares de fortuna fabulosa que no permetrien aquesta aliança tan desigual... i així amb aquesta trista reixió, la Montserrat anava caminant cap a casa seva pensativa i quelcom desillusionada.

Els pares de la Montserrat, de caràcter antic, humil i sense fortuna, encara que vo'ien assegurar el destí de la seva única filla a la que estimaven molt, no veien amb gaire plaer el concertat pròxim enllaç de la Montserrat amb En Rafel, a causa de la molta diferència en la posició social d'ambdós. Ells eren pobres i de pobra solament podrien dotar a la seva filla, i els pares d'En Rafel eren rics, amb tota l'extensió de la paraula i preferirien una noia rica... que les seves mans no haguessin treballat mai; no obstant, els aconsolava una cosa: el saber que s'estimaven molt. Serien tan feliços! S'aimaven tant! que els hi semblaria un crisp intentar separar-los.

Mentrestant una escena poc agradable es desenrotllava a la casa pairal d'En Rafel, entre el pare d'aquest i ell.

—Mira, Rafel, ja estic cansat de dir-t'ho, o rectificues el teu propòsit de casar-te amb aquesta noia que no està a la nostra altura social, o jo rectificaré el meu testament, no deixant-te ni un clau; amb això pots collir... No t'ho vull dir més...

—Però papà, tu no ho comprens... És que tu no has estimat mai? No és possible... Tu no tens cor, papà, i si en tens viu solament per fermentar el teu genit egoista... la teva avarícia...

—Prou! No vull que em responguis així. Aquest casament no convé a casa nostra. Què dirien els teus amics? Les nostres amistats? Tothom qui ho sapigués se'n riuria de tu i amb molta raó... Demana'm autorització per casar-te amb la filla del nostre volgut amic Llorens, el fabricant de farines, i tot seguit et donaré el permís; la Mercè és jove i bella, no ho pots negar, a més és rica com nosaltres... o més; però casar-te amb una senzilla modista com la que has tingut l'acudit de conèixer... no, això mai! Pren-t'ho com vulguis.

—És impossible, papà. Jo a la Mercè no l'he estimada mai, tinc amb ella una amistat germanívola, únicament, pels molts anys que ens coneixem; en canvi a la Montserrat l'estimo de tot cor, l'adoro des de fa

molt temps, delirant fer-la feliç i amb aquest fi li he donat paraula de casament, a la que no puc faltar, abans preferiria morir; amb això si tu no ho aproves, papà, em casaré sense el teu consentiment, treballaré de lo primer que trobi, encara que sia de paleta, de mosso, de qualsevol cosa; no necessitem els teus diners...—I en acabant aquestes paraules En Rafel sortí esveradament de sa casa tot trastornat per les violències del seu pare, que no comprèn ni sap el que és l'amor.

En Rafel, com que ja és major d'edat, no necessita el permís que, solament per respecte, havia demanat al seu pare, i en vista de l'obstinació d'aquest i volent ultimar els detalls del seu casament, s'apressà a presentar-se a casa de la seva estimada.

La Montserrat l'esperava impacient, amb el cor tremolós i ple d'ansia que reflectava a la seva cara somrient el veridic amor que sentia vers En Rafel.

—Les preocupacions del negoci del meu pare—digué aquest nerviosament i volent amagar a la seva promesa el succèit amb el seu pare—m'han privat de venir aquest migdia a esperar-te. Ja m'ho perdones, eh Montserrat?

—No m'enganyis, Rafel; em temo que això que em dius no és cert. Tu em vols amagar alguna cosa desagradable i si no m'ho dius, no seré sincer amb mi. Diga-m'ho! T'ho suplico! És que el teu pare no et permet casar-te amb mi?—preguntà la Montserrat amb la natural emoció—. Si no ho vol—continuà—, no et sacrificis per mi, Rafel, deixa'm, casa't amb la que ell vulgui; jo viuré sola amb els meus pares mentre visquis i sofriré resignada la meua dissort, però tu no vull que et sacrificis per mi. Ho sents, Rafel? Vés a dir al teu pare que em deixes... Ell és superior a tu i t'ho mana...

Amb una veu apagada i trista acabà la Montserrat de pronunciar aquests últims mots mentre els seus ulls pampelluguejaven i s'inondaven de llàgrimes que li lliscaven cara avall...

En Rafel també plorava d'emoció per les sentides paraules de la Montserrat i no sabia què respondre per fer-li veure que no l'abandonaria mai i que preferia la seva felicitat abans de tot. Per fi, reanimant-se quelcom i mirant-la amorosament, li digué:

—Montserrat meva! La decisió ja està presa, com que he rebutjat l'herència del meu pare, estic lliure per seguir els desitjos del meu cor i demà mateix ens casarem, abans no ens surti un nou contratemps. Jo treballaré en qualsevol cosa per poder viure feliços i perpetuar el nostre amor.

Amb l'aprobació dels pares de la Montserrat que havien escoltat satisfets i orgullosos la conversació d'aquells dos éssers aimants i creient impossible una contradicció, es decidí que el dia següent, a les dotze, s'efectuaria el casament.

Modestament, encara que amb tota l'alegria, l'endemà, tal com s'havia acordat, es verificà l'enllaç matrimonial de la Montserrat i En Rafel. No cal dir que la desesperació del pare d'aquest a l'assabentar-se'n no tenia límits i estava disposat a castigar al seu fill per no complir les seves ordres, desheretant-lo completament de tota la seva fortuna.

***

Pobrament, però amb una felicitat sense interrupció, han passat ja dos anys des del casament d'En Rafel i la Montserrat, els quals s'han vist favorescuts pel cel amb un xamós nen que acaba d'omplena de joia aquella novella llar.

Els pares de la Montserrat, que vivien amb aquesta envejada parella, dins de la seva vellesa es troben també feliços amb l'agradable companyia d'aquell infantó, mentre el pare d'En Rafel, que no està assabentat de la

nova, continua allunyat del seu fill, sense voler-li tornar l'amistat que en un moment d'acalorament li havia retirat. En Rafel prou anà moltes vegades a la casa patral provant de fer la pau amb el seu pare, però les seves temptatives resultaven sempre infructuoses; aquest, enèrgic no volia retirar la paraula donada; el seu fill no és ja per ell el seu fill... és un estrany... però com que a Déu no li plauen les enemistats i els odis que serveixen únicament per crear més misèria al món vet aquí que un dia el pare d'En Rafel es posà sobtadament malalt. Com que ja era vell i patia una greu malaltia prop del cor, els metges diagnosticaren que no viuria gaire temps i que si volien allargar-li la vida no li tenien de donar ni el més petit contratemps, per això recomanaren a tot el servei, el compliment exacte de totes les ordres del malat, no donant-li cap notícia que pogués causar-li cap disgust.

El pare d'En Rafel es sentia perseguit per una estranya enfermetat acompanyada d'un remordiment que l'atormentava de dia i nit. Sofria perquè, segons li havien dit, sabia que era ja avi i no conceixia el seu nét... Sofria perquè pensava que mentre ell estava ben cuidat, qui sap de quina manera ho estaria aquella mare que també desconceixia... el seu fill... Déu li començava a obrir el cor a la realitat... «Sóc avi!», es deia algunes vegades amb dissimulada satisfacció. No obstant, no volia regonèixer aquest títol tan bonic i per tants envejat, pel càstig que pesava sobre el seu fill... No volia que fos dit que havia estat ell el sotmès, però per altra banda comprenia que havia obrat equivocadament, massa enèrgicament... per què sentia cert carinyo pel seu desconegut nét... Vòlia veure'l i abraçar-o entre els seus ja dèbils braços... I veient desesperat que s'atansava l'hora suprema de la seva mort i arrepenint-se d'haver tret de casa al seu fill per no haver comprès fins ara el que era estimar, el féu cridar suplicant-li que hi anés juntament amb la seva Montserrat i sobre tot el seu nét... que els volia veure a tots abans de morir,

per demanar-los-hi perdó... Ell ja els perdonava i esperava ésser també perdonat.

Quan En Rafel s'enterà dels desitjos del seu pare i que aquest estava tan greu en la seva enfermetat, es personà amb la seva muller i l'infantó, a casa del seu pare, amb l'esperança al cor de perdonar-se mutuament.

Indescriptible és l'alegria que el pare d'En Rafel experimentà al veure al seu cosat als seus fills i aquell infant formosíssim que mig rialler semblava remerciar les carícies del seu avi. «És el meu nét! Jo sóc el seu avi, oi Rafel?», deia aquell infeliç malalt amb cert aire infantívol i com orgullós d'aquell alt qualificatiu. Al seu costat tenia també a aquella mare que plorava de joia al veure la felicitat reconciliació... I tots tres, confosos en una abraçada, sense poder pronunciar una paraula per l'emoció que sentien, contemplaven l'hermosa cara d'aquell infantó que obria els braços com demanant també lloc per abraçar-se amb ells i que semblava talment un angelet enviat per Nostre Senyor a portar la pau i la felicitat al cor d'aquell malalt que essent avi, desconceixia al seu nét...

D'aquesta manera triomfà una vegada més aquest amor pur i sant que Déu sempre beneeix i en el desencabdellament del qual no hi ha ni haurà mai cap obstacle capàs d'oposar-se al seu recte camí.

***

Uns quants dies després contra tot el que tothom suposava, el pare d'En Rafel es restablí completament d'aquella malaltia que tan havia afectat el seu cor... i ara, viu feliçment els seus dies de vellesa, rodejat dels seus fills volguts i del seu nét estimat, donant gràcies a Nostre Senyor per haver-li fet comprendre clarament el veritable sentit de la paraula «amor», aquest amor verídic, que és sempre triomfant.

JOAQUIM PENINA

Guia Informativa Catalana

BASTONS

FABRICA : Pge. Bacardi
Rambla Centre, Plaça Reial
BARCELONA

BRAGUERS

Antiga casa ESCUER
Fabricació de braguers
= i ventreres =
Hospital, 132 - BARCELONA

IVORI

CAPDEVILA I GRAU
Canuda, 33
BARCELONA

MARCS

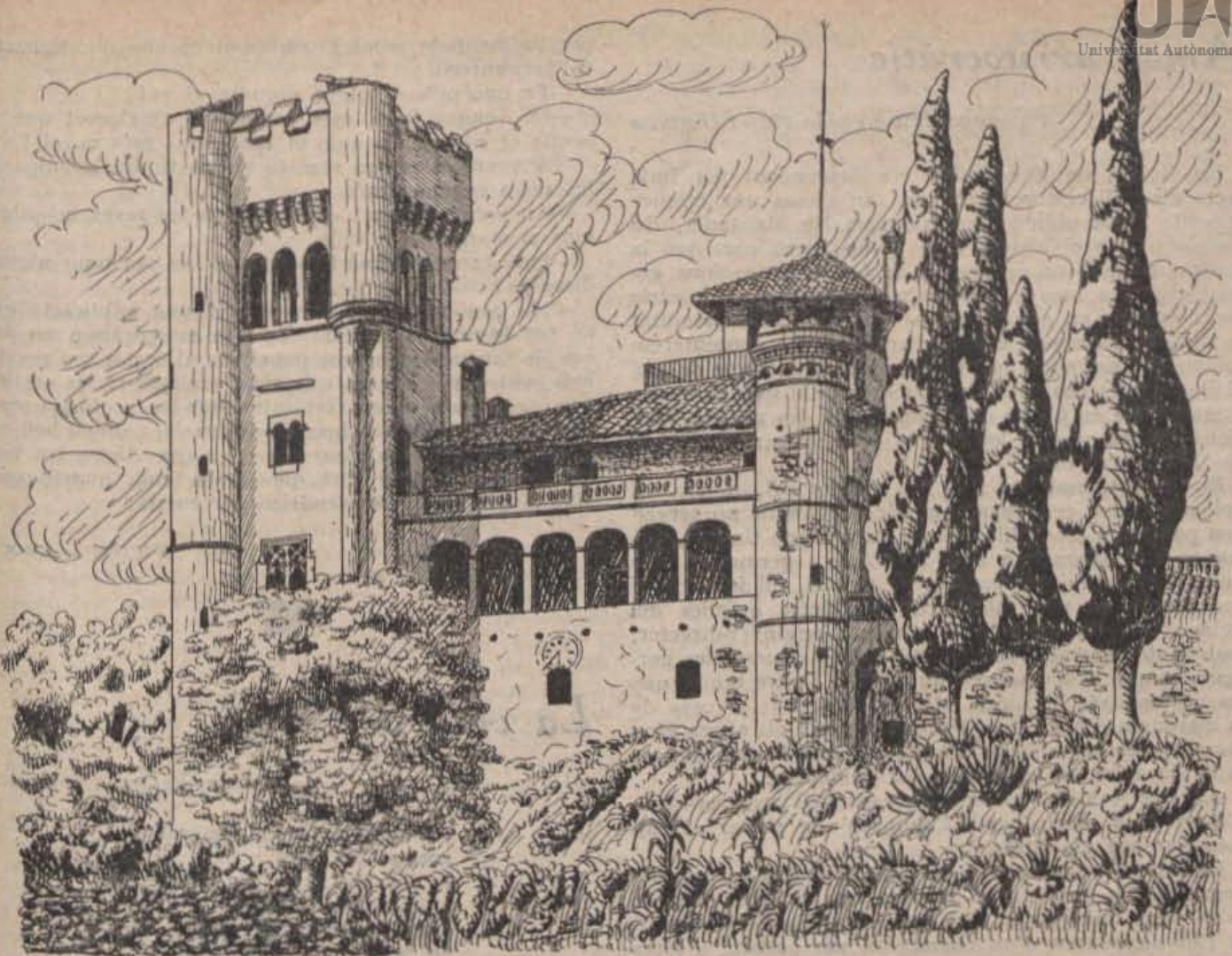
Casa CODINA - Banys Nous, 14
Marcs gravats per a quadros
Articles per a presents; cornucòpies i relleus per a decoració

SABATERIES

ANTIGA SABATERIA
«L'UNIÓ»
Carme, 52
BARCELONA

SASTRERIA

Trajos y abrics us quedaran com nous girats al revés
LA REFORMADORA
Trafalgar, 9 (j. p. Ur.)

Castell de Ca'n Feu (Sabadell)

(Dibuix de Pere Amat)

Goigs a Naor de Nostra Dona de la Salut de Sabadell

Escolteu, Mare del cor,
al creient que en Vós confia.
*Celestial Verge Maria
compadiu's del pecador.*

Dos cents anys ha que rebem
els dons de vostra clemència
i amb amor i reverència
de genolls us adorem;
confiats a Vós clamem
implorant vostre favor.
Celestial...

Com el liri de la vall
us trobarem, gran Regina,
prop la font diamantina
que al Cel fa encar de mirall;
en tan bell amagatall
captiu fareu nostre cor.
Celestial...

Sabadell, poble cristià
ver amant de vostra glòria,
dels germans Iscle i Victòria
en l'ermita us va portar
i fervent us proclamà
sa patrona i son tresor.
Celestial...

Vós sos precis vàreu oir,
immaculada Senyora;
des llavors que a tothora
vostre influx es fa sentir;

ànima i cos pot guarir
dels ulls vostres la dolçor.
Celestial...

Per tresor de la salut
us coneix tot Catalunya;
vostra mà que ceptre empunya
no refusa al desvalgut;
el malalt que a Vós acut
no sent del mal el rigor.
Celestial...

El Vallès ben agraït
que tot us ho deu no oblida;
defensàren Vós sa vida,
Vós calmàreu el seu pit,
quan pel còlera ferit
morent era de dolor.
Celestial...

Per ço el fills de Sabadell
pugem en anyal romiatge
a adorar la vostra imatge,
brillant joia de l'art bell;
l'ermita és temple novell
que hem alçat a vostre honor.
Celestial...

De presentalles ornem
l'altar vostre i la capella,
per dir al món, Verge bella,
els benifets que us devem;
nostres jardins desflorem

per Vós, la més rica flor.
Celestial...

Amb l'amor vostre tenim
la Sió santa guanyada;
a captar una mirada
a vostres plantes venim;
si en gràcia vostra morim
l'etern foc no ens fa paor.
Celestial...

Del romeu sòu clar estel
i del malalt l'esperança;
de l'home amb Déu l'aliança,
del món el guarda fidel;
sense Vós al mateix Cel
mancaria-li esplendor.
Celestial...

TORNADA

Escolteu, Mare del cor,
al creient que en Vós confia:
*Celestial Verge Maria
compadiu's del pecador.*

AGNÈS ARMENGOL

(Del llibre «Sabadellenques i altres poesies» que ha sortit aquesta setmana en homenatge a la il·lustre poetessa).

Amor aristocràtic

A l'amiga desconeguda Maria Hornosa

En Robert de Montbrabat era descendent per línia recta d'aquell cèlebre heroi que tan glossa una crònica apòcrifa i que obliden per complert En Muntaner, En Desclot i fins el mateix Don Jaume, però com que la nostra intenció no és pas la de fer investigacions genealògiques i menys biològiques, cosa que no tindria res d'estrany en aquest temps que amb tanta facilitat es confon la dispesa amb la dispèpsia, ens contentarem solament d'esmentar la procedència a fi i efecte de què el llegidor es convenci de primer antubi que el nostre protagonista és fill de casa bona i que les nostres relacions no són pas de les que la gent vulgar en diu de «pa sucat amb oli».

En Robert, amb tot i el seu secular origen, era un noi que estava convençut que els pergamins no serveixen pas per a fer bullir l'olla, i encara que tingués germanes que alternaven amb la *crème* i germanets que lluien l'uniforme pel passeig de Gràcia, ell invertia el seu temps en una fàbrica de productes químics del Poble Nou, on ocupava el càrrec d'enginyer-director, amb la desesperació consegüent de les esmentades germanetes que li demanaven un dia si i l'altre també que les acompanyés al Liceu, als balls del Ritz, a casa de la marquesa d'A., a casa l'amiga B, puix els altres eren massa joves per aquests tràfecs i demés havien d'estar cada dia a les set al passeig del Cementiri.

—Doncs jo a les vuit—els hi responia l'enginyer—tinc d'ésser a la fàbrica amb l'obligació de portar el cap més clar que els altres.

Però un dia (aquest dia tots els autors el fan primaverat, jo, la veritat, no hi tinc cap interès; tan se m'en dona una estació com una altra), la *Carmuncha* i la *Lill* disposaren d'un chambelan per assistir a totes les festes hiperdistingides que es celebren en la tan cobejada urbs barcelonina i els seus alentorns.

La bufona llegidora encara que no tingui una engruna de malícia, ja haurà endevinat la causa. «Cherchez la femme», diuen a l'altra banda dels Pirineus, i la dona no costà pas gens de trobar-la. Era una jovencella prima i esllanguida com un bastó de moda, els ulls atapeïts de rimel amb tot i portar les pestanyes postices, els cabells a la «garçonne», les seves mans eren dues asutzenes d'ungles esmaltades, els seus peus ametllons que els sostenien dues tornejades branques enfundades en mitges de iode.

La damisella, que no podia ésser més «bien» tan pel cantó de la visualitat com pel de la psicologia, va rebre les assiduitats d'En Montbrabat com hauria rebut un collar de perles de les bones; encara no el veia pel passeig de Gràcia, en el Liceu, en el cine, en el golf, li donava cada miradeta més esllanguida que el seu cos flexible com els vímetes que creixen a vora el riu. Quan es saludaven verbalment, la seva mà enguantada en la pell d'una gamusa nonata, s'adormia en la del enginyer i la conversa esdevenia confidencial, íntima, tan romàntica i tan amorosament velada, que el descendent d'aquell heroi de què ens parla la crònica apòcrifa es deia a si mateix:

—La tinc fletxada!

Amb tot i aquesta evidència, volgué posar els punts sobres les is, o dit en termes més clars, les coses en el seu lloc, i per això una nit, en el Ritz, mentre la gent ballava en el saló de festes, ell en el de les declaracions conegut oficialment per el de te, va assabentar-la del seu amor, etc., etc.

—T'agraeixo molt la teva atenció, però no penso pas casar-me.

En Montbrabat es va quedar de pedra picada, però reaccionant desseguida es va sentir per primera volta vulgar, vulgaríssim, i deixant-se portar per aquell genit que féu cèlebre al seu primer ascendent conegut

per l'esmentada crònica, amb veu curulla d'indignació, va preguntar-li:

—És que m'has volgut prendre el pèl?

—Oh, quina frase més ordinària! Qualsevol que et sentís et confondria amb el «parvenu» més novell!

—A veure si encara seré jo el que tindrà la culpa de les teves coqueteries!

—Ai, pobre Robert! capficat amb les teves màquines vius al marge de la vida.

—Però és que el què has fet amb mi pot tenir alguna disculpa?

—No confonguis els termes; té una explicació que no pot ésser més senzilla. Tu i jo començarem un flirt que de tan innoçent una papellona al costat seu resulta una cupletista; encara que sigui afalagar-te les orelles, dec confessar-te que vares interessar-me profundament, però tu amb la teva vulgaritat destrueixes aquell bell cant i em proposes casar-nos; ves que dirien les nostres relacions d'un flirt que acaba amb matrimoni... això si que no... ens prendrien per cursis.

VÍCTOR D'AMOC

La creu del camí

A Mossèn Esteve Espunya.

En mig la fresca ubaga
voreteta del camí,
hi ha una creu de pedra
a l'ombreta d'un pi
i un fontinyol que raja
un brou que és un llembí.

El vianant que passa
s'hi atura a beure un xic
esguardant amb dolcesa
aquella creu de Crist
engarlandada d'eures
i floretes gentils,
i fervorós desgrana
un prec tot serení,
bàlsam per les sofrències
del seu cor malaltís.
Conhort del vianant,
a l'ombreta del pi
hi ha la creu de pedra...
Quants cops jo la cerquí
perdut en la bosquina!
Oh, dolça creu de Crist,
la vostra companyia
em feia ben feliç...
Aquesta creu bastida
entre el fullatge humil,
dels pastors i pagesos
és el fidel amic
que amaina la tempesta
i allunya el mal esprit
i beneeix les terres
i el bosc esmeragdí.
Aquí la donzelleta
desgrana el seus sospirs
i pietós implora
el jovincel ardit,
li dolçament refila
el rossinyol gentil;
de la Creu sols s'allunya
el cor de l'home vil.

LLUÍS G. BOVER

Sellent de Montanissell (Lleida).

SILUETES PALESTINENQUES

El dissabte judaic

El poble hebreu augmenta cada dia a Palestina, i mercès a la protecció que frueix dels elements governants, va restablint poc a poc els usatges i els preceptes de la seva raça i religió.

Una de les pràctiques que s'ha apressat a imposar-ne públic compliment és l'observança del descans sabàtic. Un hom pot en tal jorn ficar-se per qualsevol recó i allí on hi hagi un jueu, hi trobarà repòs absolutíssim. Això ho fan no sols els convençuts, és dir, els seguidors fervorosos de la llei mosàica, sinó tot hebreu resident a Palestina, per tal com el govern fa pagar una bona multa als transgressors d'aquest precepte.

Entrant a la ciutat per la part vella, per la porta dels Mogrebins, es nota que hi ha algú que està de festa. La gran concurrència en aquest indret és el divendres; però són molts els que hi van també el dissabte, per fer llur oració a les parets del temple.

Pujant bazars i carrerons amunt hom topa sovint amb gent que duu habillaments festius i en llur faç inconfundible es reconeix tot d'una llur procedència jueva; se'n van a les sinagogues o les muralles a complir els seus deures religiosos. Es troben en mig del batibull d'aquest mercat perpetu vellets xarucs, homes fets, joves de llargues patilles rinxolades, i dones amb nois: aquells porten religiosament a les mans el llibre de la llei, comprats en uns encans, si no és que s'han envel·lit i engreixat passant per les mans d'unes quantes generacions.

En els barris exclusivament israelites els comerços estan tancats així com també fan vaga els que viuen entre els musulmans o cristians.

La ciutat nova ofereix quelcom de semblant, però sota diferent aspecte, el repòs, per de prompte, hi és tan absolut com en els bazars per la raó susdita, però aquí no s'hi remarca la nota religiosa d'abans. Veureu la gent ben habillada, puix són gent de diners, o passejar-se d'amunt avall dels carrers, talment «fent goma», o estar-se davant de casa seva si es té escrúpol de violar la llei cansant-se massa, o encara asseguts als terrats, balcons i portalades contemplar els que passen, llegir llibres o diaris de grossos caràcters hebreus, conversar no gaire animadament, prendre el sol quan fa fred, etc., etc. No hi mancà algun vellet rabí que aguantava en ses mans tremoloses un llibre com els descrits abans.

Aquesta manera farisaica, si voleu d'observar el dia festiu, si no és del tot edificant, almenys dóna una prova de fidelitat a la llei que ja voldríem veure resplendir en altres estaments que es proclamen posseïdors d'una llei més perfecta, però que en la pràctica postposen els interessos d'aquesta llei al profit propi utilitari.

APA

EPISTOLARI AMICAL

A la meua bona amigueta,
Na Pilar Alegret Guasch.

Lletres a Jaume Qualsevol

Apreciat amic: Acabo de rebre una lletra d'una bona amigueta meua residenta en una xamosa vila de la nostra Catalunya; l'he obert i ha estat al començar la seva lectura quan una dolça joia, una gran alegria, ha sado·llat el meu esperit.

L'amigueta comença la lletra amb aquelles paraules tan nostres i tan catalanes: *Déu vos guard*, i han estat aquests tres mots, tots ells plens de bonesa, que m'han fet agafar la ploma—tot just els he acabat de llegir—per participar-te aquesta gran nova...

Ja veig com arrugues el front a la vegada que et preguntes: «Una nova... Si és més vell que l'anar a peu».

Doncs precisament perquè és més vell que l'anar a peu—com tu dius molt bé—la gent, i en dir la gent em refereixo a la majoria dels nostres catalans, ha cregut un deure substituir-ho pel «Buenas» o pel «Hola» i per altres trenta mil salutacions (?) gens escaïentes per cert.

Un bon espòs arribarà a casa seva i lo primer que dirà a la seva muller, serà: «Hola, noia...» Tu mateix, bon amic meu, quantes vegades a l'arribar-hi has emprat el «Déu vos guard»? Oi que posat a pensar trobes que quasi sempre te l'has deixat i en el seu lloc has dit altres paraules?

Siguem catalans a la vegada que creïents, amic meu. No et sembla que aquesta salutació és la millor, és la única que nosaltres tenim d'emprar a l'arribar a qual·sevol lloc? Fem-ho i ja veuràs com nosaltres mateixos ens en sentirem joiosos i contents.

SEVER CIUTADÀ

P. S.—Em descuidava de dir-te els mots que escriu la meua amigueta a l'acomiar-se; són aquests: «Visquen molts anys per Déu i per la Pàtria». Quina gran donzelleta, veritat? Encara ens queden a Catalunya damiselles gentils que saben el que es fan.

PETITES PROSES

Salvador Bonavia

Ha mort En Salvador Bonavia; aquell home exemplar, que gràcies al seu constant esforç havia lograt una popularitat força envejable no solament entre la gent de lletres, quin art havia conreat amb acert, ni tampoc en el món periodístic i editorial en quins rams deixa bons records, sinó que també en totes les tecles del negoci de teatralia, on tan la jovenalla com els que ja veuen platejar els seus cabells el cercaven amb dalit.

Nosaltres, que encara que joves, feia anys que tractàvem amb ell, ja al decantar-nos—lògicament—per la part catalana, regoneixérem les seves aptituds en els seus afers. Primer en aquella botigueta de la Plaça del Pi, on entre munts de llibres hi trafiquejaven la seva muller i els seus fills—quitxalla en aquells temps—. Més tard, quan la Reforma va aixamplar el vell carrer de la Tapineria i es vestí l'edifici sumptuós, va inaugurar la llibreria que encara avui existeix. La magestuositat del canvi de casa no tenia cap ressò en ell ni la seva família. Aquella quitxalla que corrien per la Plaça del Pi, rera el taulell vos atenien solícits i el matrimoni—aquella parella tan catalana, tan nostra—eren els seus guies entre el món perdut de les estanteries...

Amic íntim de Mestre Angel Guimerà, va honorar la casa que amb tants d'esforços havia fet pujar, amb un retrat de cos sencer del gran patrici, orlat amb gasa negra. Cregué que el lloc d'honor on era posat era el que li corresponia. Bella mostra d'agraïment al bon amic!

JOVENTUT CATALANA fa avui aquesta petita recordança d'En Salvador Bonavia i eleva una oració al Altíssim per al etern repòs de la seva ànima, enviant al ensemps a la seva vídua Na Gertrudis Pañella i als seus fills Salvador, Pepeta, Concepció i Riqueta el més sentit condol.

JOAN TRULLÀS RIERA

IGRATUITAMENT!

PODEU OBTENIR ALGUNS D'AQUESTS OBGETES, PROCURANT CERCAR, ENTRE LES VOSTRES AMISTATS, UNES QUANTES SUBSCRIPCIONS A LA VOSTRA REVISTA

JOVENTUT CATALANA

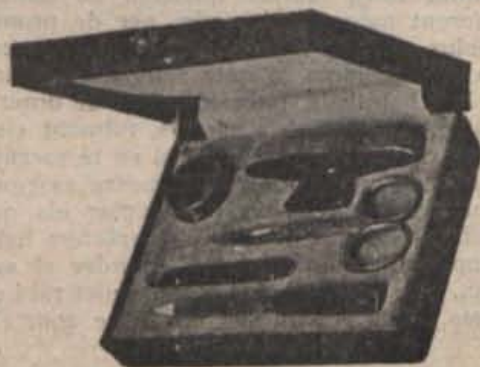
HO OBTINDREU, JA QUE LA TASCA NO ES GENS DIFICIL, I PERQUE TAMBE ES SABUT QUE

JOVENTUT CATALANA

ES LA REVISTA QUE CONEIX TOTHOM I LA QUE MANCAVA A CATALUNYA

Una màquina d'afaitar de l'acreditada marca «Gillette», estoig pitillera, al que trame- ti CINC subscripcions per un any de la vostra revista JO- VENTUT CATALANA, jun- tament amb son import: 90 pessetes, o bé: DEU subscripcions per mig any, que aiximateix importen 90 pes- setes.

Un estoig manicura, de l'a- creditada casa «Raspallera Moderna», Pi, 2, Barcelona, al que trame- ti CINC sub- scripcions per un any de la vostra revista JOVENTUT CATALANA, juntament amb son import: 90 pessetes, o bé: DEU subscripcions per mig any, que aiximateix im- porten 90 pessetes.

Dos volums de la «Biblioteca Gentils», a escullir, al que trame- ti la seva subscripció per un any de la vostra revista JOVENTUT CATALANA, juntament amb son import: 18 pessetes.

Un volum de la «Biblioteca Gentils», a escullir, al que trame- ti la seva subscripció per mig any de la vostra revista JOVENTUT CATALANA, juntament amb son import: 9 pessetes.

IMPORTANT

Trametem aquests regals so- lament al rebre el nombre de subscripcions corresponents, amb les dades ben clares de cada subscriptor i llur im- port TOTAL, que correspon a raó de 18 pessetes anyals o bé 9 pessetes semestre.

Les trameses en metàllic, que poden fer-se per gir pos- tal o xec bancari, com també tota la correspondència, deuen anar adreçades a

JOVENTUT CATALANA
Villarroel, 12 i 14—BARCELONA

L'ACTUALITAT GRÀFICA

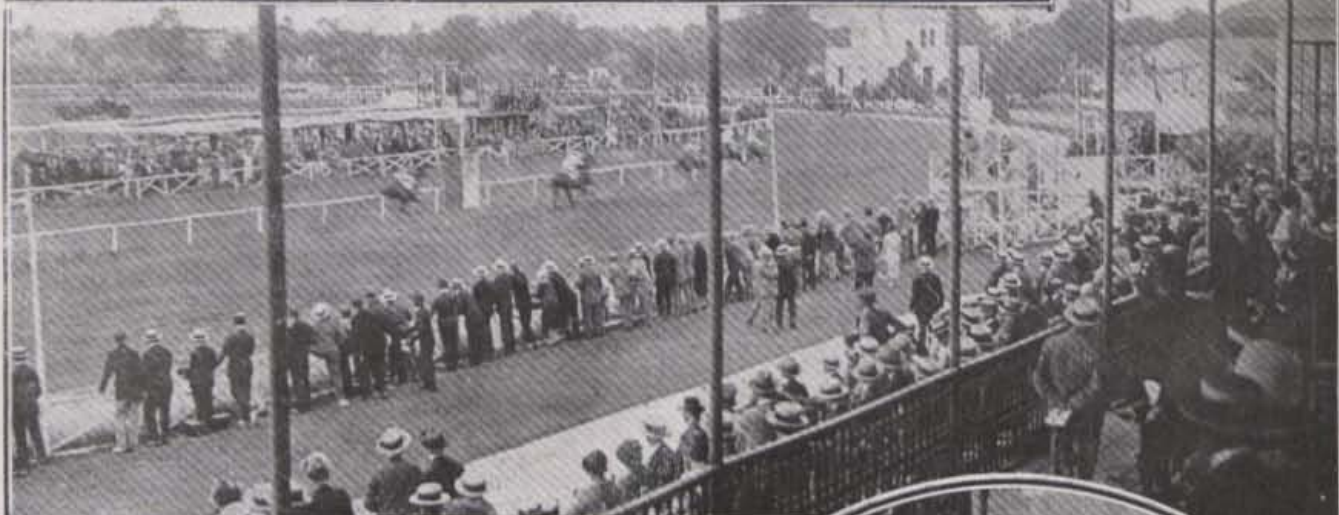

JACQUES CATELAIN
jove i popularíssim as cinematogràfic

(Foto cedida per la casa Vilasuca - Lodesma, S. A.)

El primer diumenge de les curses de caballs va veure's concorregut. A l'Hipòdrom hi assistiren belles damiselles, que donaren un tó alegre als premis que's disputaren

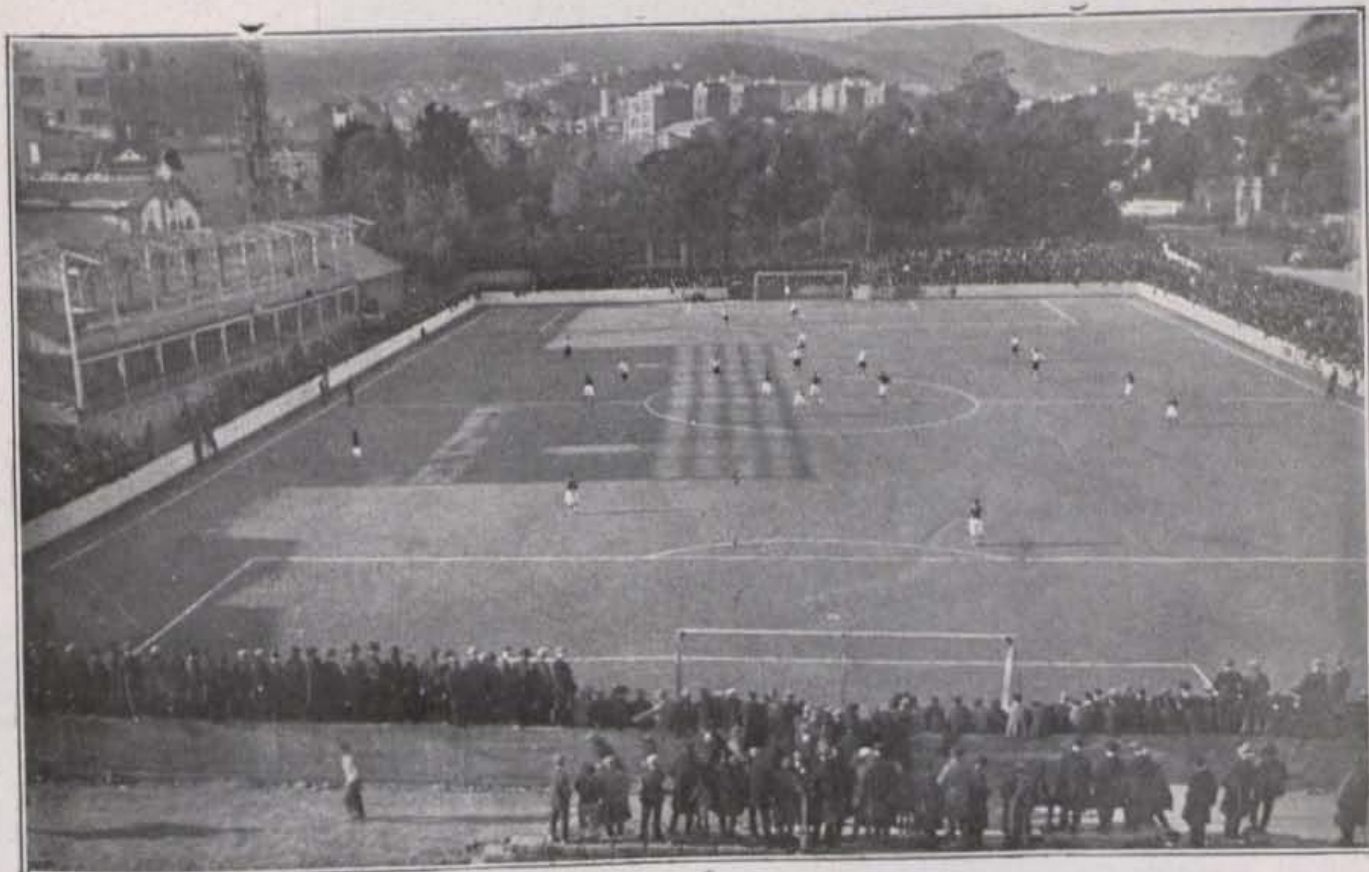
(Fotos Serra Beltrán)

L'equip del «Gràcia E. C.», que en la propera Festa Major d'aquesta simpàtica barriada, jugarà contra els equips «C. D. Júpiter» (día 15) i «Terrassa F. C.» (día 16). Abans de cada partit tindrà lloc tres combats de boxa.

(Vegi's l'anunci que, referent a les diverses festes que celebrarà aquest club, es publicarà al número vinent de JOVENTUT CATALANA)

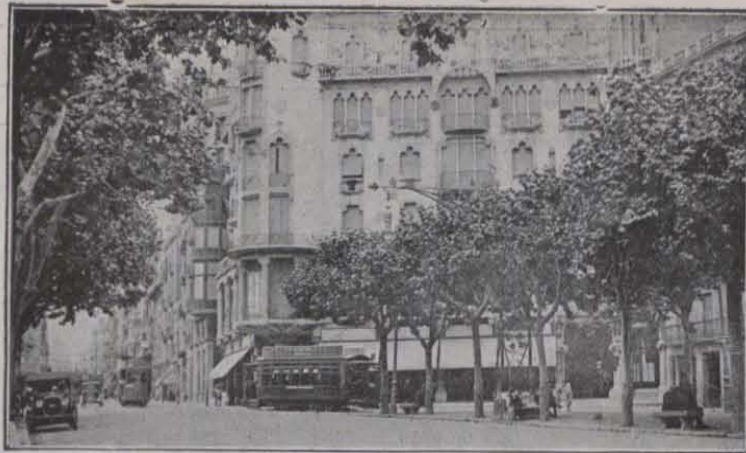

El camp del «Gràcia E. C.» en el moment d'un interessant partit

(Fots. Gil)

GRÀCIA

Acabament del Passeig de Gràcia, on comença la típica barriada barcelonina

Carrer Major de Gràcia que en honor del polític es va canviar pel de Salmeron

Estació dels Ferrocarrils de Catalunya

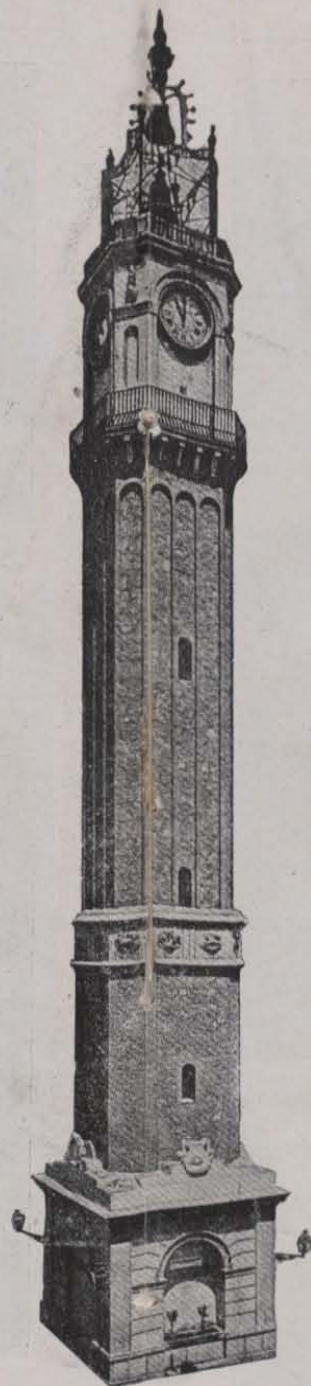
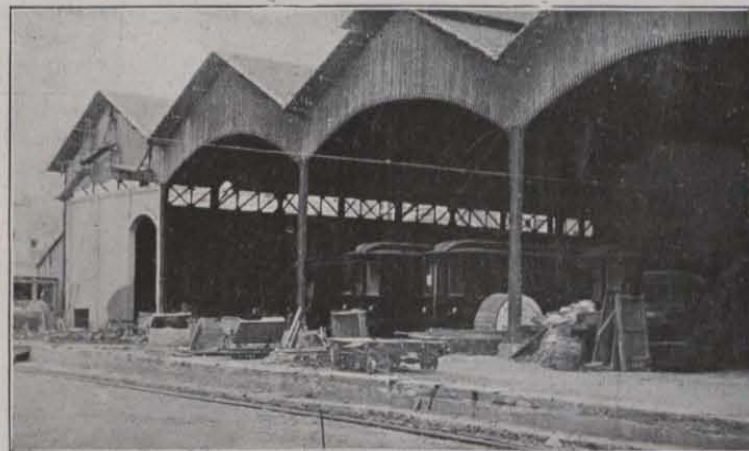
Estació dels Josepets del tren subterrani (Metropolità)

Façana del Teatre del Bosc, a la Rambla del Prat

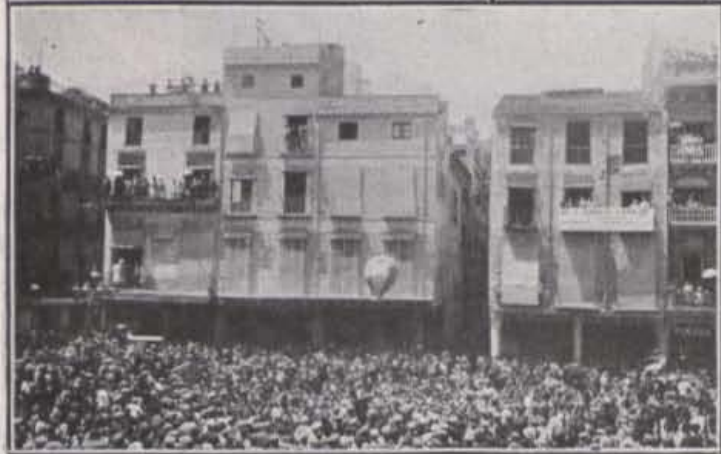

Cotxeres del Subterrani (Metropolità)

Històric campanar de Gràcia
(Fotos Serra Beltrán)

NOTES VARIES D'ACTUALITAT

1 i 4 — El IV Aplec de Joventut a la Ermita del Carmel.

(Fots. Cornellà)

2. — Lourdes : La Basílica.

(Fot. Sánchez)

3. — Lleida : Dels partits A. E. de les Corts-Lleida: Alcàntara i Julies capitans, canviant-se uns rams de flors.

(Fot Bergés)

5. — Reus: Enlairament de globus en la passada Festa Major.

(Fot. Saperas)

BELLS INDRETS DE CATALUNYA

COSTA BRAVA

Platja de Lloret de Mar.

(Fot. Crehuet)

Església romànica de Santa Maria de Barberà.

(Fot. Francari)

PIRINEU FRANCÈS

GAVARNIE (El circ)

(Fot. Sánchez)

Les Fonts del Bastarems.

(Fot. Soler)

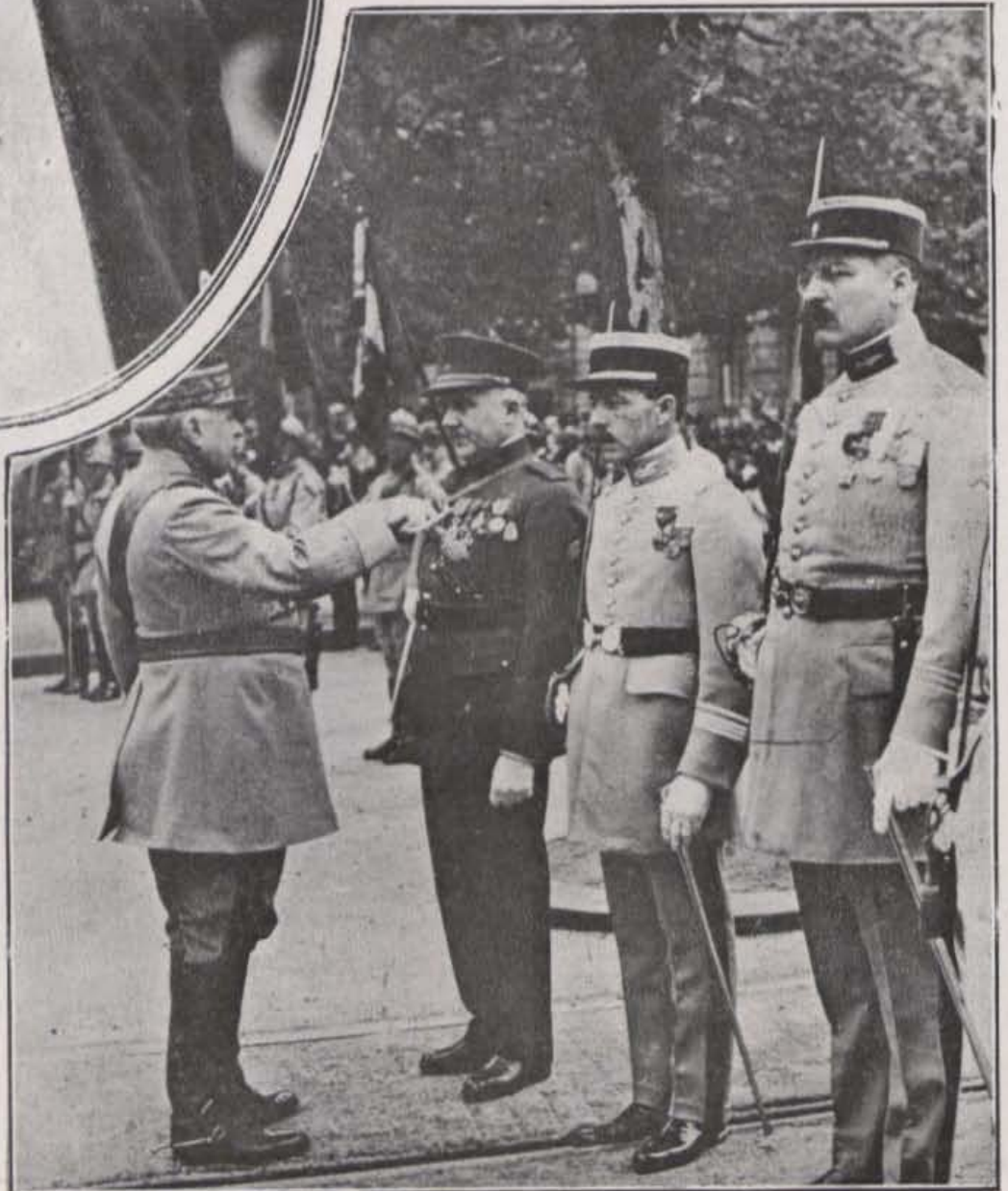
El multimillonari nordamericà John D. Rockefeller, que ha fet un donatiu de 420.000 dòllars — uns tres mil·lions de pessetes — perquè s'estableixi un Institut de Física i Química a Espanya

Monsenyor Nouel, arquebisbe de Santo Domingo, Prímat de les Índies i ex-president de la República Dominicana, que recentment a anat a Roma

El general francès Guillaumat, condecorant varis oficials del exercit d'ocupació del Rhur al ésser evacuada aquesta regió

(Fots. Vidal)

PREGUNTES I RESPOSTES

En aquesta secció publiquem totes aquelles preguntes que ens vénen dels nostres cars llegidors, ja siguin de caràcter històric, literari, artístic o científic, qüestions d'actualitat, modes, lectures, labors femenines etc., etc., les quals són contestades en aquesta mateixa secció pels redactors de la Revista o pels llegidors que, espontàniament, vulguin formular la resposta

(RESERVAT EL DRET D'ADMISSIÓ)

PREGUNTES

- 406.—*J. C.* pregunta si hi hauria algun amable llegidor que pogués dir-li com podria imitar la noguera en una taula de fusta blanca. I diu també si se li podria trametre la poesia «Els sospirs de l'arpa».
- 407.—*Fontalba* atentment exposa: Que desitjant sostenir correspondència amb damisella catalana que sentís un xic d'amor a la mare Natura, veuria amb molt gust la realització del seu desig, parlant d'excursions, sardanès i coses nostrades, i a l'ensens perfeccionariem la nostra llengua. Serveixi's enviar llur direcció per mediació d'aquesta mateixa Revista, devent advertir que sóc de fora de Barcelona.
- 408.—*Maruja* voldria saber la lletra de «La Barcelonista». La té algun llegidor o llegidora? També voldria saber el necessari per fer-se soci d'una societat de tennis, saber si ensenyen a jugar i quota o drets d'entrada.
- 409.—*Flor de taronger* pregunta: Farien l'obsequi de dir-me què és el que representa el dibuix que hi ha al recordatori d'En Guimerà, fet per En Josep Llimona, puix he sentit a dir que té tan mèrit, i representa alguna cosa de Catalunya? Podria explicar-m'ho algun lector o lectora?
- 410.—*En Jesús F. Rangel*, domiciliat al carrer de la Unió, 41, de Tarragona, desitjaria sostenir correspondència amb donzelleta catalana per a practicar la nostra parla.
- 411.—*Nuri i Maria Rosa* desitgen sostenir correspondència amb joves barcelonins, per a perfeccionar-se en l'ortografia catalana.
- 412.—*Una donzella* desitjaria sapiguer el nom i cognom i també l'adreça del col·laborador de JOVENTUT CATALANA que es firma «Sever Ciutadà». La contesta per mitjà d'aquesta secció.
- 413.—*Josep M.ª Bruna* desitjaria tenir correspondència amb damisella catalana per a practicar la nostra escriptura. Seria millor que fos aficionada a la fotografia i al teatre, puix jo practico les dues coses. En cas d'acceptar, la meva adreça és la següent: Carrer de la Riereta, 29, principal, segona, Barcelona.
- 414.—*Maria Gràcia Cifuentes*, llegint l'oferta d'En Ricard Cifuentes, núm. 331, s'interessa en saber alguna cosa d'aquell senyor, doncs troba que és un cognom un xic estrany i no en coneix d'altres, excepte els de la seva família. Podria saber d'on prové el nom de Cifuentes?—ens diu.
- 415.—*J. R. C.* pregunta quina potència té l'estació Ràdio Catalana.
- 416.—*En Pau Sabadell* demana correspondència amb damisella catalana i millor si està estudiant la carrera del Magisteri, per a practicar-se a escriure la llengua francesa. Adreça: Pau Sabadell, Plaça Constitució, 16, Reus.
- 417.—*Helesponto* diu: Tingria molt gust de poder sostenir correspondència sobre varis temes, amb senyoreta de la joliva ciutat de Valls. Si es plau compàrem, per començar al moment la nostra tasca, podrà remetre la seva adreça a la present secció.
- 418.—*En Jordi Barcelonès* desitja entaular correspondència amb una simpàtica damisella gironina i si pot ésser empordanesa, per parlar dels costums típics i tradicionals de la formosa terra de l'Empordà. Vol trametre'm la seva adreça per mitjà d'aquesta secció, en cas d'acceptar?
- 419.—*Danny Phayre* desitjaria tenir correspondència amb donzelleta excursionista i culta, per tractar de l'art català, fets històrics i costums típics de la terra nostrada, i al mateix temps per perfeccionar l'escriptura del nostre idioma. Si alguna damisella no té inconvenient amb correspondre'm, ni restarà agrat i pot posar la seva adreça a aquesta secció.
- El mateix pregunta: Algun amable lector o lectora podria dir-me on podria trobar un llibre que està fet per un malaguanyat artista quin nom no recordo, i que conté gravats de tots els trajos típics de Catalunya?
- 420.—*Niva* pregunta: Quin serà l'amable llegidor o simpàtica llegidora que em sabrà indicar l'origen del nom «delfin» amb què antigament s'anomenava als prínceps francesos?
- 421.—*Rosa de Sant Jordi* agrairà molt de l'atenció dels col·laboradors d'aquesta secció li indiquin les revistes que es publiquen en català, setmanals, quinzenals o mensuals, doncs després de «La Revista dels llibres», «La Revista de Catalunya» i «D'ací d'allà», no en coneix cap més, exceptuant els portavens d'entitats, com són «La Sardana», etc. Molt agrada restarà si tenen a bé contestar-li amb tota mena de detalls sobre aquest particular.
- 422.—Uns quants joves i damiselles admiradors fervents del gran Guimerà i la seva obra, desitjarien formar un grup, centre o associació destinat a fomentar el respecte a la seva memòria, a vulgaritzar les seves obres, fent-ne edicions gratuïtes, a organitzar vetllades literàries, etc., etc.
- En aquest grup totes les classes socials hi tindrien cabuda, ja que la quota seria modesta, una pesseta, per exemple, i els primers socis sobre tot, serien no actius de nom sinó de fets.
- Tota persona que simpatitzi amb la nostra idea, vulgui sapiguer detalls, donar una idea, orientació, etc., etc., pot enviar la seva adreça si és per a fer-se soci o sapiguer detalls, al senyor Joan Tur, Magallanes, 35, qui els contestarà particularment, convocant-los a una reunió diguem-ne de fundació.
- 423.—*A. Z.* diu: Em podria dir algun lector de JOVENTUT CATALANA on podria trobar la història o la lle-

- genda sobre Otger, qui es féu cèlebre a Catalunya durant la reconquesta?
- 424.—*Vilanova* diu: Ha aparegut en el *Diario de Villanueva y Geltrú* un article signat per Josep Gallifa Capella (resident a Barcelona), sobre el tema «Sant Jaume», el qual acaba amb una invocació a Sant Jaume, i posa al final d'ella aquestes paraules: Mostren que sou patró d'Espanya i—«Puix que el Cel a Vós confia—deslliurar al bon creient—, Patró de Cavalleria—vetllau per la Pàtria mia—i per son renaixement!»; i com aquests versos són la tornada del goigs de Sant Jordi, de N'Artur Masriera, podria dit senyor Gallifa, o algun amable llegidor o llegidora, conegut seu, dir-me des de les planes d'aquesta estimada Revista, si els aplica a Sant Jaume sapiguent ja que eren de Sant Jordi o ignorant-ho? O tal volta l'autor d'ells, Artur Masriera, escrigué aquests goigs pels dos igualment gloriosos sants?
- Altament crec que és una usurpació que des-
din molt d'un ver català.
- Agraidíssim al que contesti.
- 425.—*Margarida T.* estaria molt agraïda si algun amable llegidor o llegidora li volgués trametre la lletra de la sardana «Girona aimada». I demana si algú li sabria dir de qui fou feta la lletra de la sardana «Angelina».
- 426.—*Màrcius* tindria interès en saber quin mes és més a propòsit per a plantar clavellineres i els cuidados que requereixen. També agrairia moltíssim se li digués de quin país es deriva la Bíblia, i els sacerdots protestants a quins estudis s'han de sotmetre per a arribar a llur sacerdotesi.
- 427.—*Irene Casteler* desitjaria sostenir correspondència amb jove tarragoní que pogués disertar sobre antiguitats, arquitectura, noves, etc. Pot trametre algú la seva adreça per a complaure-la?
- 428.—*Jordi Casteler* pregunta qui li podria dir on es construeixen les motos «Douglas» i «A C E» i els autocicles «Amílcar» i «Victòria» que entén són fàbriques establertes a la Península.
- 429.—*Nap Buf* fa les següents preguntes: 1.ª Podrien dir-me quines són les set meravelles del món? 2.ª Entre el primer cognom i el segon, molts m'han assegurat que era més català afegir-hi la *i*. En canvi, altres m'han dit que era cosa antiquada i ridícula. Què opinen els llegidors? 3.ª Quan portem algun amic o amiga a casa nostra i tenim de presentar-lo a la família, a qui presentarem primer? i 4.ª He llegit força sovint el mot *abans* escrit amb B alta i en V baixa. Com és veritablement la manera d'escriure'l? També vull saber què està millor dit, «gràcies» o «mercès».
- 430.—*Roc de Golbes* fa la següent pregunta: He sapigut que hi ha una font en la comarca del Llobregat que porta el meu nom: «Golbes», i sé que és molt concorreguda. Podria dir-me algun llegidor

on està situada aquesta font, si és lloc pintoresc, la seva història, mitjans de comunicació i altres detalls que se'n coneixessin?

- 431.—*Lluís Crespò Bas, Enric Fontaner Folgueras i Artur Alemany Borràs*, són tres soldats Sanitaris de l'Hospital Anís XIII de Melilla, que cerquen padrinetes de guerra catalanes. Oi que en trobaran, llegidores nostres?
- 432.—*E. B. S.*, de Rubí, fa les següents preguntes: Diu que l'altre dia, entre altres amics, varen tenir una discussió entre si e's envelops de la correspondència devien ésser franquejats tancant-se els quatre costats o puntes, després d'enganxats, com el lacre o si s'havia de posar al costat dret del lloc on hi ha l'adreça.
- També li interessa trobar una catalaneta que, cartejant-se, millorin la parla i l'escriptura, tractant adés de diversos temes de la nostra terra. Tramet la seva adreça per si alguna de les llegidores vol escriure-li: Baixada Sant Joan, 13, Rubí.
- 433.—*J. G. Giralt*, amb domicili al carrer de Provença, 236, segon, segona, voldria sostenir correspondència amb jove de fora de Barcelona que sigui aficionat a colleccionar segells de correu.
- 434.—*Jordi Rocamora* voldria saber de quins elements extrauen el ràdium, com també l'import d'un gram.
- Li interessa, també, saber qui era Ali-Bey.
- Demés, voldria saber a quina època dels Comtes de Barcelona pertany la Catedral i si abans de sa fundació existia la capella de Santa Llúcia i en quin any fou colocada la campana «Tomas» i els noms de les altres campanes, suposem de la Catedral.
- També es permet preguntar a *Floreta Blava*: Pertany vostè a algun grup o entitat sardanista? Ell ja diu que és fervent soci de la «Joventut Sardanista Pep Ventura».
- 435.—*Una entusiasta de la dansa catalana* demana la lletra de la sardana «La mare cantora», del mestre Bon.
- 436.—*En Ramon Chies*, de Sant Feliu de Llobregat, desitja sostenir correspondència amb damisella catalana. La seva adreça és: Laureà Miró, 164. Remerciaria a tot aquell llegidor o llegidora que li donés algunes regles per a compondre poesies o que se li indiqués lloc on podria trobar un llibre que parlés d'això.
- 437.—*Un subscriptor nigromàntic* (que ens dirigeix les lletres al carrer de Claris, 12 i 14), demana als nostres llegidors li assabentin si existeix alguna obra escrita en català que tracti de l'Astronomia, lloc on la podria trobar i preu aproximat. Si en la nostra parla no existeix, quin és el tractat més recomanable per un aficionat? Tant li fa en francès com en espanyol. Millor que sigui en francès.

RESPOSTES

- 203.—*P.* també voldria dir a *Màrcius* en sa pregunta 195, 1.ª que llençar-se a l'aigua després de menjar és molt perjudicial, car amb la impressió de l'aigua es sospèn la digestió i pot subvenir el vòmit. Demés, sortir de l'aigua i estar-se despullat pot ésser molt dolent pels pulmons.
- 204.—*Nasroent, Palmireta, Antoni Valls Roviralla, Marian Guiot i Pere Masdeu* han tramès per a *Dues poncelletes blanques* la lletra de «Llevantina», que diu així:
- Una donzella de la costa de Llevant,—a l'abrandar-se la llum clara en l'horitzó,—sentia en somnis les paraules de l'aimant—que va deixar-la sola i trista en el dolor.—Ai, on és el meu amor,—que no el tinc en la mirada?—Què s'ha fet el jura-

ment—i l'encís de ses paraules?—Ai amor perquè has fugit—de mi!—Et vull amada, vora del cor!—Confia amb les paraules que jo et dic—li deia l'estimat encès d'amor,—el món el veig amb tu molt més bonic,—molt més bonic!—Escolta, bonica:—Tu ets la donzelleta més amada.—Escolta, bonica:—Tu no seràs de mi mai oblidada.—No oblidis tu—no oblidis tu—l'amor més constant.—No oblidis tu,—no oblidis tu—l'amor pur i sant.—Llevantina creu en mi!—et seré sempre fidel—i als meus ulls veuràs un cel—revivint el goig de la pau divina.—Llevantina, creu en mi!—La donzella enamorada—resta trista tota sola—perquè es veu abandonada—de l'amant i es desconsola,—i vençuda d'enyorança,—per calmar el seu sofrir,—

prefereix sense esperança,—morir!—I la donzella de la costa de Llevant,—sentia la joia d'allunyar-se el seu neguit,—quan un capvespre encisador tornà l'amant—i amb ell la calma que mancava en el seu pit.—Amor meu, poc has tardat—però has fet trista la espera.—Per què vas fugir d'aquí—si t'estimo, vida meva?—Sempre més et vull tenir—amb mi!—Mai més del teu costat m'apartaré—jurava apassionat el seu amant—les penes que he passat oblidaré,—oblidaré!—perquè, tenint-tè, sóc un infant.—Escolta, bonica :—Tu ets la donzella més amada.—Escolta, bonica :—Tu no seràs de mi mai oblidada.—Recorda bé,—recorda bé—el meu jurament.—Llevantina! Llevantina!—a prop teu reviu l'amor—i m'inonden de claror—els teus ulls brillants i clars com de nina.—Llevantina, vina a mi!—La donzella enamorada—ara viu de goig encesa—i se sent encoratjada—per l'amor que la té presa,—i refila d'alegria—i els seus cants tenen l'encís—del matí suau d'un dia—feliç!

(Lletra dels senyors R. Ribera i J. Serracant. Música del mestre Bou.)

205.—P., Miquel Vilardebò, *Penya Desesperats*, Tirabui-xó, J. B. Turull, E. Brucart, Ll. Rosalt, Ludoviko del kvina, J. Agorrete, Josep Rosanas, Josep M.ª Villalón i E. C. de Ripoll, trameten per a Sidi-haben-sopat la resposta de «saca-tapos, que és «tira-buixó».

206.—N. respon a la pregunta núm. 200 que fa *Girasol gracienc*. Veus aquí un model de francès : «Désireuse de posséder votre portrait, je prends la liberté de vous le demander. Je vous remercie a l'avance et vous prie d'agréer les salutations respectueuses de votre admiratrice...»

Un model d'anglès : «Wishing to possess your portrait, I take the liberty of asking you for it. Many thanks in advance for...»

El model italià, per no ésser aquesta una llengua que domini, no puc indicar-vos-el, emperò si ningú us el proporciona tindré el gust de forjar-lo i enviar-vos-el.

La traducció dels anteriors és : Desitjosa de posseir un retrat vostre, em prenc la llibertat de demanar-vos-el. Mercès a l'avançada, per aital favor, us dono la vostra admiradora...»

207.—La Penya «Desesperats» contesta a *Argenprat* que sols són dues les obres d'En Joaquim Ruyra que s'han publicat ; i ho han estat per l'Editorial Catalana, amb dos reculls de contes titulats «Pinya de rosa» (dos volums) i «La Parada» (un volum).

208.—La Penya «Desesperats» dona els models angles i francès de cartes per enviar a artistes cinematogràfics.

Model francès.—Ayant eu l'occasion de vous admirer dans vos principaux films, et vous considérant un des meilleurs artistes de l'écran, je vous serai obligé si vous vouliez bien me remettre votre photographie. Je suis sûre d'obtenir de votre bonté ce que je me prends la liberté de vous demander. Entretemps, veuillez accepter les meilleurs remerciements anticipés de votre dévouée admiratrice...

Model anglès.—Can an admirer of yours impose upon your kindness ask you for your autographed picture?

209.—*Rosella vilanovina* contesta a la pregunta d'*Iu d'Escacs*, núm. 202, que per sostenir correspondència es serveixi trametre la seva adreça a aquesta mateixa secció.

210.—*Ramona Ardertus*, Zurbano, 49, de Sabadell, respon a *Iu d'Escacs* donant-li la seva adreça per si vol sostenir correspondència per a millorar el català.

211.—G. F. contesta a *Quenjó* dient-li que els dibuixos

de plànols, mapes, etc., etc., són proporcionals a ço que representen, a quin efecte l'escala ja diu en quin tamany és disminuït el dibuix respecte del tamany natural que té o té de tenir l'objecte dibuixat. Ex. : Si un mapa, etc., té una escala indicadora de l'u per mil, vol dir que el dibuix és mil vegades més petit que l'objecte dibuixat.

212.—*Panxacontenta* diu al mateix, que per fer funcionar una escala és necessari un compàs. Si l'escala diu, per exemple, 1 per 1.000, vol dir que les distàncies d'un centímetre en el plànol desulten 1.000 vegades majors en el natural. En els dibuixos les escales serveixen per a fer proporcionat un dibuix a un altre més petit o més gros. Si vol més detalls en un llibre qualsevol de principis de dibuix lineal li donarà una extensa explicació, i si no vol comprar-lo, serveixi's demanar-me la direcció i donar la seva a aquesta revista i li explicaré particularment.

213.—*Mercè Ribas* contesta la pregunta 204 dient que accepta sostenir correspondència amb J. P. Pot dirigir-se aquest senyor a l'Apartat 325, de Barcelona.

214.—*J. Dualis Itarte* tramet per a la senyoreta *Maria Assumpció* la seva adreça : Casas i Amigó, 11, (Badalona), per si li plau enviar-li la col·lecció que li ofereix.

215.—*G. F.* contesta a *Gerard d'Eovald Omer*, en sa tercera pregunta, dient-li que s'han comptat cinquanta anys de la mort d'En Pep Ventura, il·lustre català, reformador de la sardana. De manera que això suposa que abans d'En Pep Ventura ja s'escrivien sardanes, com realment és així, i si demés es té en compte que hi ha hagut mestre sardanista, com En Pere Rigau, de Girona, autor de «La bola de neu», que en va escriure unes cinc centes!, que totes es van tocar, si bé no s'han editat totes, i dic això perquè he vist l'arxiu del mestre gironí, compregui vostè la impossibilitat de poder contestar satisfactòriament a la seva pregunta ni per l'home més entès en la matèria.

216.—El mateix a *Una muntanyesa bruna* li contesta dient-li que metàfora és una figura gramatical que consisteix en transportar el veritable sentit dels mots, en un altre de figurat ; per exemple : «Fulano de Tal, que és galeno (metge) i té aparell de ràdio a casa seva, pot estar content d'ésser casat, perquè... té la galena a casa.» En aquest cas, el mot *galena* és metafòric, perquè altera el significat real del mot gal·ena, donant-lo humorísticament a l'esposa del metge.

217.—*Un cor barrat* contesta a *Un de Roquetes*, que el fundador de la Lliga del Bon Mot es diu Ricard Aragó. També li tramet la lletra de la cançó titulada «Els tres amors» :

De tant de mirar-me el cel—m'he enamorat d'una estrella ; de tant de mirar-me el mar—m'he enamorat d'una vela ;—m'he enamorat de l'amor—del fadrí que la nau mena.—Enamorada com sóc—canto al sol i a la serena.—*Tornada* : Joiosa la qui els haurà—la vela, el fadrí i l'estrella.—Mestral, canta, canta fort,—que el reialme ja ens espera.—El fadrí que ho ha sentit—i atansa la nau a terra,—diu ; Si voleu el meu amor—per vós el guardo, donzella.—Si amb el meu no en teniu prou—preneu la nau i la vela.—Jo li dic que no en tinc prou—que li manca el de l'estrella.—*Tornada*.—L'estrella que voleu vós—la poden brodar a la vela.—Broden-la amb un or ben groc—i un xic de seda vermella.—Amb aqueixos tres amors—jo que m'en faig marinera.—No en són marinera, no,—que seran la meva reina.

(Lletra de Ventura Gassol. Música de M. C. Pérez Martínez.)

Els últims raigs de sol anat a posta anuncien que la tarda és acabada. Les gavines, a vols, s'escampen enllà de la planúria de la mar, mentre les campanes d'un poblet de la costa ressonen tristament, com un plany, perdent al lluny el seu so camperol, com si cantessin una cançó d'amor sens esperança...

Un ocellot que passa arran meu m'ha cridat l'atenció amb els seus xiscles estridents; escolto atentament, i, meravellat, sento que l'ocell va dient-me:

—Escolta, amic: la teva enamorada m'ha enviat perquè em diguis què vols d'ella.

—Diga-li, ocellot, que ja fa temps l'estimo molt i que el dol de la meva ànima és gran en veure que ella no correspon a la meva estimació; pregunta-li si puc tenir l'esperança de què alguna volta m'estimi com jo a ella. Li diràs, ocellot?

—Li diré.—I esbatentant les seves aletes moníssimes, emprèn altre cop el vol.

—Torna aviat, sents, ocell?—li demano jo.

***

Les campanes del poblet de la costa han acabat de llençar a l'espai els seus planys; ara fins a mi arriba la tonada joiosa d'una sardana...

—T'estima! T'estima!

Em giro apressadament i veig a l'ocellot amic que arriba amb aires de triomf.

—És cert? Vols dir, ocell, que et puc creure?

—Mira quin llacet porto al coll. Me l'ha posat perquè vegis que jo he parlat amb ella...

—Adéu, amic—em diu l'ocellot—, tinc d'anar per una altra diligència amorosa; ara tu ja ets feliç.

—Oh, gràcies, moltes gràcies, ocellot! Tu amb les teves paraules has portat a la meva ànima noves clarors.

***

—Què fas tan parat? Sembla que t'hagis adormit!

Alço el cap i veig al meu amic Ernest dret davant meu.

—Sóc feliç! M'estima molt!—li dic jo.

—Qui t'ho ha dit?—em pregunta.

—Un ocellot; un ocellot que li ha preguntat.

—Noi, estàs desconegut. Què t'empatolles ara de l'ocell? Anem cap a l'estació que el tren marxarà dintre poc.

—Escolta: on som?—li demano.

—Mira: aquí la tens—em diu l'Ernest deixant incontestada la meva pregunta.

I, llavors, vàreig sortir del meu èxtasi. Si, efectivament, la tenia davant meu! Bella, més bella que mai! Estimant-la jo amb tota l'ànima!... però que trist fa el recordar-ho, no anava sola; anava acompanyada d'un jove que no m'era desconegut, i, per la cara d'ella, es veia perfectament que les paraules d'ell no li eren desplaents.

—Anem, fugim, Ernest!—vàreig demanar-li.

—Calma't, noi, calma't; d'altres en trobaràs més boniques que ella.

Les paraules de l'amic em varen irritar; i veient que ningú comprenia el que passava dintre meu, vàreig fugir, corrent, com si algú vingués darrera meu seguint-me.

Davant del campanar del poble vàreig aturar-me. Les campanes tornaven a llençar les seves notes planyívoles. Elles, solament elles, comprenien el meu dol...

FRANCESC MARTÍ I BALLESTER

Jo en sé una flor
que enyora el cor,
ma bella aimia,
ma bella amor
—jo en sé una flor—.

A mon verger
que em dona pler
un matí jo devallava,
ma bella flor,
dóna'm l'amor
que al matinal oreig
véns, ma estimada, vessant-me.

Potser la flor
que enyora el cor
series tu, ma dolça aimia?
Si és que ho sies o no,
vessa'm un doll de dolçor,
que ton càlzer regalima.

Jo en sé una flor
que enyora el cor,
ma dolça aimia,
ma dolça amor,
i aquesta flor, n'és ton cor
ma bella aimia,
ma bella amor.

JOSEP M.ª GUÀRDIA

(1) Cançoneta pròpia per a musicar.

***

Les hores dolces que no venen

Quan ve l'estiu em dic:

—Els dies clars i els oronells que tornen
potsè em duran un bri de benestar...

Quan ve l'hivern em dic:

—Potser les neus i els vents i els frets que arriben
menaran l'hora blana al meu llindar.
I tot—ai làs!—són esperances vanes
de plers sublimes que mai podré tastar!

Fugen de mi les hores blanques,
no es paren mai al meu llindar!
Salten rient per les quintanes,
entren al mas sense trucar,
fan sè les coses més galanes
i el cel més blau i el món més clar...
I jo les crido perquè vinguin
i elles se'n van enllà d'enllà!

Al meu llindar sols hi romanen
les hores llargues, eternals!...
Aquelles hores que esbatanen
dintre del cor nafres mortals,
aquelles hores que encomanen
l'aspres neguit de tots els mals...

Oh, goig de l'hora que aconhorta,
per què no hi véns al meu llindar
a fer florir la joia morta,
a dur-me el riure i el cantar?...
De bat a bat t'obro la porta
i tots els jorns t'espero en va!

instant esparverats per la realitat d'un fet que, a l'iniciar-se, no hav' en volgut creure, prengueren una resolució:

—Diastre!—exclamà el bon marsellès—. Vaig tot seguit a retornar al senyor els mil francs que m'ha donat pel casori... Després d'això, li parlaré una mica del seu amic Dubois... Em penso que si es volgués pendre la molèstia d'escriure-li, tot el mal seria molt aviat curat...

—Això mateix—féu la Marieta—. Vés tot seguit a trobar-lo i no oblidis de dir-li que, ric o pobre, nosaltres serem sempre els seus fidels servidors.

Baptista féu cap al despatx d'En Desormes. Isabel col·laborava amb son pare, escrivint llargues columnes de xifres i apilotant notes i projectes pel balanç.

—Cristina!—féu En Baptista admirat—. Vet aquí a la senyoreta que treballa com un dependent qualsevol! Quina llàstima que jo no pugui fer el mateix!

Després s'apropà a l'escriptori de l'armador i sens dir un mot, li posà al davant el famós bitllet de mil francs...

—Què fas?—li preguntà En Desormes.

—Res... Li torno allò que tan generosament m'ha donat, car al present, ni la Marieta ni jo tenim ganes de fer gran festa pel casori. Comprèn? Quan l'amo és desgraciat, als servidors no els hi és gaire grat el divertir-se... Prengui, doncs, aquest bitllet i ajunti'l als pocs que deuen quedar-li! Ens donarà una alegria!

En Desormes tingué per un moment la idea de refusar, però el bon marsellès tenia un aire tan satisfet en poguer-li oferir aquell servei, que l'armador prengué el bitllet i el guardà a la seva caixa.

—Gràcies, Baptista—li digué—. D'aquí un quant temps et tornaré aquests quartos.

Diastre, senyor! No s'hi amoïni pas! No és més que un miserable bitllet, però deu mil, cent mil que en tingués en aquest moment, els hi oferiria! Més desgraciadament, no tinc altra cosa que els meus braços i el meu cor per a posar-los al seu servei. I jo els hi donc de franc, afegint-hi de més a més els braços i el cor de la Marieta, que encara és més gran que el meu, segons ella diu.

—Que et creies que t'hauria demanat que fixéssim el dia de les noces abans de què el senyor s'havés deslliurat dels seus mals de cap? Eh? Tontota! Que t'ho pensaves això?

—No ho he suposat pas ni un segon, Baptista meu!

—Fins sóc capàs de tornar-li els mil francs que m'ha donat si en té necessitat.

I el fidel criat finí amb un aire triomfant:

—Aquí tens, naneta, com som nosaltres els de Marsella... El cor damunt la mà i la mà damunt del cor.

—Doncs, nanet—féu la Marieta—, no ens quedem pas enrera les filles de Nantes. Valem tant com vosaltres. Unicament que la mà és més petiteta...

—I el cor?—demandà En Baptista.

—Oh! El cor, mon bon Baptista, el cor és força més gran!

II

Malgrat l'optimisme d'En Baptista, En Desormes no anava pas errat amb alarmar-se.

Una darrera l'altre, li anaren arribant les noves de què aquells vaixells, quina jèrdua suposava, havien veritablement naufragat.

I com la disort s'obstina molt sovint sense raó damunt les seves víctimes, el telègraf li notificà, gairebé al mateix temps, que dues fortes banques d'Amberes i Amsterdam, on hi tenia la major part dels seus cabals, acabaven de fer fallida.

Tots aquests negres aconteixements, eren la catàstrofe, la ruïna del seu crèdit i de la seva situació a la plaça de Nantes... Per En Desormes arribaven els dies de penúria després de la llarga època de riquesa, els dies tenebrosos després dels jorns de felicitat.

7.—El casament d'Isabel.

Amb tot, després d'un primer moment de llegítima desesperació, el seu caràcter enèrgic es posà de nou sobre si. I aquell lluitador infatigable, es trobà altra volta disposat a la batalla.

Si ell havia perdut la seva fortuna, no volia per això sacrificar els cabals dels seus clients, petits negociants de les colònies, que havien comprat aquelles mercaderies, que havien confiat a les naus d'En Desormes i quin transport aquest hauria hagut d'assegurar i no ho havia fet.

En Desormes havia perdut tot el seu capital, però volia que al menys es salvés el seu honor!

I amb aquesta intenció, ajudat dels seus empleats més adictes, començà tot seguit el seu balanç, posant els comptes clars com la llum del dia.

La seva filla, la Isabel, l'ajudava en aquesta poc agradosa tasca.

Des del primer alerta, el seu pare l'havia posat al corrent de la situació i tot seguit la donzella havia deixat la casa de Malves, per acudir a Nantes.

I en arribant al costat del seu pare, la noia es comportà en consonància amb les circumstàncies.

Realment, la ruïna de son pare no semblava pas commoure-la molt profundament. La situació econòmicament mediocre, que els esperava, per no dir pobre, després de la liquidació del passiu de l'armador, no la espantava pas. Per ventura aquell nefast aconeteixement no l'apropava a aquell que ella estimava? Trobant-se sense fortuna, com ell, era d'esperar que cap obstacle s'oposaria al seu ensomni de felicitat.

Car, amb la seva situació actual, els Premin, a ben segur que si no retiraven la seva demanda matrimonial, al menys la deixarien en suspens... Un fill de notari no es casaria pas amb una noia sense cabals.

Aquesta perspectiva era bastant per a consolar-la, fent-li conservar una fisonomia tranquil·la, gairebé gaia, que extranyà a n'En Desormes.

—Éts admirable, Isabeleta!—li deia el seu pare—. Éts realment superior a la major part de noies de la teva edat!

Quantes altres es desferien amb llàgrimes, amb gemecs i amb lamentacions!

—Caram!—respongué Isabel—. És que no veig gens ni mica la necessitat de planye'm! Prefereixo guaitar la realitat cara a cara. «Ferida de butxaca, no és pas mortal», diu l'adagi.

I la noia no es cansava d'animar la moral decaiguda de l'armador, de donar-li coratge i de indicar-li resolucions plenes d'energia.

—Què se'ns en dona—li deia—la pèrdua de les nostres riqueses! El què és important és poguer anar a tot arreu amb el cap alt i poguer dir: «No dec res a ningú! Tinc el dret de viure honorat i respectat per tothom!»

L'armador compartia aquesta opinió mateixa. Amb tot, la idea de què Isabel havia perdut el seu dot en el naufragi, pesava en la seva consciència com un remordiment i deia a la noia:

—Però em perdonaràs, Isabel, d'haver-te deixat sense dot, l'haver perdut amb els meu béns, la herència que et corresponia de la teva pobreta mare?

—Si!—feia la noia—. No s'inquieti per aquest detall! Demés, si el meu dot no hagués estat engolit per la catàstrofe, jo hauria vingut a oferir-li sens cap mena de recansa, per ajudar-lo a pagar els seus acreedors... Ara no puc fer altra cosa que oferir-li les joies, els objectes d'art i les robes de preu que em pertanyen. Prengui-les! Vengui-les! No tinc cap necessitat de luxes i els quartos que se'n tregui d'aquestes petiteses, sempre podran servir per a tapar algun forat.

Aquest desinterès commogué a En Desormes.

Prengué entre sos braços a Isabel i tot petonejant-la, li digué amb una emoció indescriptible:

—Ah! Éts ben bé filla meva! No desmenteixes la meva sang! Amb tu al meu costat, jo aguantaré l'infortuni i la ruïna, que vingui el que vingui, viuré feliç.

Tots quants envoltaven l'armador, s'esforçaren, com la Isabel, a fer bona cara davant la malaventura del seu patró i a domenyar la situació.

A la cuina, En Baptista i la Marieta, que quedaren un

NÒTULES

Ens assabentem de la propera reparació de «Jovent d'Ara», que tindrà lloc dintre d'uns dies.

Sortosament, quan més sols estàvem i com més tristament sentíem la manca d'aixopluc que pels autors novells hi havia, hem sabut la nova i gaia nòtula ciutadana. «Jovent d'Ara» torna a reparar-se completament modificat el qual ens és grat posar-ho en coneixement de tots aquells que, fermes en els ideals de la terra, sentien apaivagar-se llurs anhels freturosos. Com «Jovent d'Ara» obre les portes a tothom, poden dirigir-se els originals per a nostre amic confrare a Via Laietana, 67, primer.

—El passat dia primer, amb motiu de complir-se l'aniversari del traspàs del que en vida fou primer President de la Mancomunitat de Catalunya, N'Enric Prat de la Riba, es celebraren uns funerals en l'església de Sant Just de nostra ciutat.

«La Publicitat» va dedicar-li un bell editorial, així com diferents recordances gràfiques de tan gran patrici.

—Recomanem als nostres llegidors l'editorial de la mateixa «Publi» corresponent al passat dia 31 de juliol, quin títol era «Tiratge i lectura».

—Pompeu Fàbra, amb una de les seves «Converses filològiques», ens asabenta de què el noms estrangers de ciutats, no els hem de traduir al català. Cita unes comparacions que trobem acertadíssimes.

—Dintre de poc serà continuada la tasca artística a què ens tenia acostumats el Saló Parés del carrer de Petritxol.

Celebrem aquesta manifestació per quan sempre havíem vist amb gust les exposicions que es feien en aquella casa. Desitgem als seus continuadors forces èxits.

DE CINEMA

Es diu que la novella que porta per títol «Una aventura d'un xinès a la Xina», original de Ju i Verne, serà feta en pel·lícula.

—Lillian Gish serà la protagonista de la pel·lícula alemanya «Faust».

—«Don X», que és la darrera pel·lícula d'En Douglas, ha estat estrenada amb èxit a Nova York.

—El matrimoni Sessue Hayakawa-Tsuru Aoki, ha estat recentment a París i Ginebra.

—Es diu que Tom Mix i el seu «Tony» anirà a Austràlia a filmar una cinta força interessant.

—S'han posat en venda els primers estudis que el director Griffith posseïa als Estats Units.

—Ana Q. Nilson i Mary Allison seran les principals intèrprets de la pel·lícula «Poutpurri Vienès».

—En una població dels Estats Units s'ha construït un cinema subterrani, a la fondària de setanta cinc metres. Sols té cabuda per dos cents espectadors i la renovació de l'aire es fa per mitjà de potents màquines.

—Ramon Novarro, quin retrat vàrem publicar no fa gaires dies, està filmant una pel·lícula a Amèrica, quin paper és de mariner. L'ajuden els alumnes de l'Escola Naval dels Estats Units.

—Un concurs celebrat recentment als Estats Units per veure qui sabia montar més bé a cavall, donà el següent veredict: Primer, Tom Mix, segon, En Cayena, i tercer, En Douglas.

—Actualment es troben a París els artistes Collen Moore, Alla Nazimova, Jack Pickford i el «metteur» de la Paramount Herbert Brenon.

—«El maniquís», és la darrera producció de l'estrella Mary Philbin.

—Maurici Tournier ha interpretat el paper de protagonista en una cinta titulada «Vida deportiva».

—La propera producció del graciós Buster Keaton serà basada en una òpera molt coneguda per tots els públics.

—Ricard Alís ha impressionat aquí una pel·lícula que porta per títol «Ricard, viatjant per amor».

—Les dues marques nord-americanes «Metro» i «Goldwyn» s'han fusionat amb un capital inicial de cent milions de dòllars.

—Quan semblava que les sèries que el feren cèlebre no trobaven ressò en ell, William Duncan ha fet «Homes del Nord», quins escenaris estan presos al Canadà. Els aimants de les coses fortes restaran contents!

—Alice Terry ja prou coneguda per aquí, ha fet recentment «Els reis de l'exili».

—Tom Mix té una filla de dotze anys d'edat. Monta excel·lentment a cavall.

—Els exteriors de «Mare Nostrum» són fets a Niça.

—Ha mort En David Powell, que havia treballat en companyia de Mae Murray en diferents cintes.

NOSTRES

Preguem als nostres col·laboradors que, en l'envelop de cada cosa que enviïn, es serveixin posar per a la Secció de la Revista que va destinada. És una petita molèstia que els hi demanem, però que facilitarà la nostra tasca de selecció de la correspondència.

—No sostenim correspondència per a la secció de «Preguntes i respostes». Donguin-se per enterats aquells que continuament ens interessen quelcom per aquella secció.

—Siguen breus en les vostres ratlles. Moltes coses poden dir-se de manera que no fa necessària tota una pàgina de paper escrit. És en benefici de tots.

—Tenim ja bastants volums per a enquadrar, corresponents als números 1 al 26 de JOVENTUT CATALANA. Com més seran els que vulguin fer el relligat, més econòmiques seran les tapes. Un volum de la nostra Revista, enquadrat, pot ésser un bell record de la vostra joventut en l'esdevenidor.

—Necessitem el màxim esforç de cadascú. JOVENTUT CATALANA tindria una vida sòlida, si tan sols cada subscriptor o llegidor n'aportés un de nou. Així podríem desentrotllar més bé el pla de reformes que pensem fer a la Revista la propera temporada de tardor i hivern.

—Advertim als nostres col·laboradors que tot original que ens sia tramès, ha de venir amb l'envelop obert, portant en lletres clares «Original d'imprensa» i franquejat amb dos cèntims els de fora de Barcelona i amb cinc els de la capital.

Recomanem aquesta manera de fer-ho per tal de que no sigui tan grossa la despesa, per la molta correspondència que diàriament arriba a JOVENTUT CATALANA.

LLEGIU · PROPAGUEU · COMPREU

JOVENTUT CATALANA

LA REVISTA QUE MANCAVA A CATALUNYA

En aquesta secció publiquem solament les respostes de les preguntes o consultes que sobre ortografia catalana rebem dels nostres estimats lectors, especialment per lo qual hem destinat un redactor de la nostra Revista a fi de respondre el nombre més gran possible de preguntes.

RESPONEM

Josep Miravet.—Sense cap mena de dubte, *alcaldessa* s'escriu amb dues s.

M. R.—El mateix diem, *espinavessa* (nom de planta), en el singular i en el plural porta sempre dues s.

Joan Valcells.—Voleu dir *veremar* o *bramar*? Una cosa és ben diferent de l'altra, tanmateix!

J. A.—No sabeu mai es refereix al verb *veure* o *beure*.

Sans.—El mateix. Feu la pregunta més clara. *Trets* es pot referir a trets de pistola, de canó, etc., o bé a *trets*, forma del participi passat del verb *treure*.

L. N.—La paraula *bocassa*, derivació de *boca*, hom escriu dues s.

Josep Codinas.—No, senyor, hom no escriu «preferi-

daments», sinó *preferiblement* o *preferentment*, segons el cas.

Lluïseta Aloi.—El plural d'*esponja* és *esponges*, mai «esponjes». Vegi la primera resposta de la setmana passada.

M. Vila.—Tot el què pregunten està correcte, en canvi a la vostra lletra hi hem notat dues errades. Al verb «ploure» no s'hi posa mai, en cap forma, una *h* entre les vocals *a* i *u*, i el verb «insertar» és preferible el substituí pel verb *inserir*.

A un linotipista.—A la primera persona del plural del condicional de la majoria dels verbs, hom hi accentua la *i* i si és un verb en el qual n'hi entren dues, s'accentua aleshores la darrera. Ex.: *seríem, portaríem, sofriríem, moriríem*.

Les dues formes *éreu* i *fóssiu* del verb *ésser* encara que no les mencionéssim la setmana passada està entès que porten també accent.

FILÒLEG

Advertiment.—Totes les preguntes destinades a aquesta secció preguem sien adreçades a JOVENTUT CATALANA (Consultori Ortogràfic), Villarroel, 12 i 14.

CORRESPONDENCIA

S. I. M. (Ciutat): Tard. — Maria del Carme Nicolau (Ciutat): No tenim res més de vostè. Pot, si li plau, enviar-nos col·laboració.—Salvador García Bassa: Això no fa per la Revista.—Pere Verdagner (Vich): Prenem nota de les seves manifestacions.—Joan Paradedà (Vehinà) i Pere Vila (Premià de Dalt): Enviats els volums de regal. Mercès de les vostres subscripcions respectives.—Jacron (Ciutat): Els seus versos no es poden publicar; proveu de fer alguna prosa.—Manuel Navales Fuentes (Cornellà): No pot publicar-se.—Francisc Miró Pomares (Ciutat): No tenim el dibuix de què ens parlu. Us preguem que, si voleu, ens tremeten altra vegada un original i decidirem.—P. R. (Vilassar de Mar): Massa tard, home!—Claudi Gómez (Cervera): Envieu-nos dues fotos vostres pel carnet. Els originals poden anar en sobre obert i com impressos.—Eduard Padrós (Ciutat): Anotada la vostra subscripció. Mercès.—Esteve Bonafont (Rubí): Prenem nota de la vostra adreça.—Eudald Serra (Sant Hipòlit de Vo'tregà): Anotat subscriptor, però heu d'enviar un altre ral, doncs són sis i no cinc.—Nat (Ciutat): No tenim aquesta poesia. Trameteu-la novament, si us plau.—Josep M.ª Villalon (Ciutat): Ho llegirem.—R. Obiols (Berga): Rebudes 13'50 per la vostra subscripció de nou mesos. Mercès. El concurs de fotografies l'hem anulat, per no correspondre'ns a nosaltres.—Josep Alsina (Ciutat): Mercès de la subscripció, que hem anotada.—Ramon Pla Bosch (Tetuan): Rebudes les 3 pessetes per agost i setembre. Mercès.—Pere Amat (Ciutat): aniran.—Jaume Castellví (Mataró): Enviat el carnet.—Baltasar Ragon (Terrassa): No tornem cap original, tant si és publicat com no. Respecte a les fotografies, les vàrem retornar al senyor Domènec Armengol, juntament amb els clixés que vostè va obligar-nos a cedir a canvi de publicar les esmentades fotos.

Originals rebuts

«El vell mestre» i «Recorts de mare», de Jacinto Roure.—«Era una tarda d'agost», de Joan de Barcelona.—«La Fe», d'A. Planas de Ripoll.—«Xicotots amb faldilles», de Jaume Bosch i Barrera.—«Roses, roses, moltes roses», de Josep Comas.—«Cançó del neguit nocturn», de J. A. Ricart.—«La mort del capità», de M. Jiménez.—«Forjant», de Josep Miret.—«Nit de tempesta», per Gerard d'Eovald.—«Aquella flor», i «Goigs», de J. Munné Fité.—«Fantasia», «Avui has estrenat un vestit nou» i «Cançó

de la solitud», de Francesc Moragas.—«Les orenetes», de Júlia Blasco.—«La dansa de tots», de Joaquim Aroca.—«Avui i demà», de Manuel Carbó.—«A ell», d'Emília Font.—«Record», de Josep Casamajó.—«A una excursionista», de Lluís G. Bover.—«Les violetes», de Ricard Estrada.—«A una llevantina», de Ramon Badia Ferrer.—«Cançó d'istiu», d'Artur Bladé.—«Pirinenca», de Fontalba.—«El riu és sec», de Josep Sabaté.—«Cançó», de Maria del Carme Nicolau.—«Epistolari amical», de Sever Ciutadà.—«La primera besada», de Joan Malart.—«Pel jardí» i «Amor... desengany», de Joaquim Granados.—«Oració», de M. A.—«La dansa més bella», d'Emili Giróns.—«Visions d'un matí de juny», de J. Duatis Itarte.—«Trist records», de Josep Roset.—«Idillia varis» i «El cantar del rossinyol», de Jaume Casabancas.—«Festa de poble», de J. Molins.—«Comparació», d'Eduard Padrós.—«El teu àlbum», de M. Huguet.—* * *, per J. M. Guàrdia.—«Humil ofrena», de Maria Neus Roqué.—«La infància», de Josep Serentill.—«Recordant l'Empordà», de X.—«El son d'un àngel», «Relíquies d'amor» i «Mare!», de Maria Rosa Faura.—«La més bella flor», de J. A.—«Casa pairal», de J. González.—«Desamor», de Ricard l'Audal.—«Temes sardanístics», de J. Duatis Itarte.—«Rimes d'amor» i «Trossets de prosa», de Joaquim Segura.—«Records», «Esclet» i «Dues roses», de Jaume Arau.—«A ma estimada», de J. P.—«A la Perla Montserratina», de Domènec Barra.—«Desconsol d'aimant», de Domènec de Guzman.—«La veïneta de la casa nova», de Jordi Castel.—«De la masia», de Joan Mateu.

Originals acceptats

«Elegia d'una rosa», de Maria Carbonell.—«Instants», de Marian Guiot.—«Balada del viure quiet», de Joan Castells Casas.—«El cavaller victoriós», de Joaquim Sala Pons.—«D'un paradís», de S. Casadevall Blanch, retallat.—«Moment feliç», de Júlia Andreu.—«Vi novença», de Lluçia del Val.—«L'alegria i la tristors», d'Eugeni Llopis.—«Pobres ocellets!», de Gonçal Formiguera, escursat.—«El teu esguard», per Marian Altimiras.—«A ma terra», de P. Modest, arreglat.—«Matinal» i «Que trista serà l'hora», de J. Pont C.—«Enyor», de M. Badia Colomé.—«Plor d'amic», de Domènec Perramon.—«Amor triomfant», de Joaquim Penina.—«Xicotots amb faldilles», de Jaume Bosch i Barrera.—«Era una tarda d'agost», de Joan de Barcelona.—«La Fe», d'A. Planas Subirana.—«Flama», de C. Prunedà Balot.—«Roses, roses, moltes roses», de Josep Comas Mirambell.

FÀBRICA
DE
PASTES PER A SOPA

J. TORRENS

Successor de Vidua LLIGONA

Salmeron, 96 — BARCELONA

GRANS MAGATZEMS
LES AMÈRIQUES

Salmeron, 47 - Telèfon 2362 G - Barcelona

PREU FIXE

La casa millor assortida en les últimes
novetats de la temporada d'estiu

I LANES - SEDES I COTONS FANTA-
SIA PER A TRAJOS DE PASSEIG, ES-
PORT, SOIRÉE, CAMP I PLATJA

GRANS REBAIXES DE PREUS
PER FI DE TEMPORADA

— 83 —

Secció de Llenceria a preus de fàbrica

GRANS EXISTÈNCIES

TOT BO I BARAT

MASJUAN

SASTRE

Tall i confecció de primer ordre

Preus moderats

ooo

Puigmarf, 11, pral. 2.^a

BARCELONA (G)

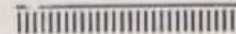
FERRERIA : BATERIA DE CUINA

F. Cornet

Central: Travessera, 56

Sucursal : Salmeron, 125

Telèfon 1600 G.

BARCELONA

L'ESCALA GRAN

Bisuteria : Ar- **J. PUIG** La casa que
ticles de pell : ———— témillor assor-
Perfumeria ———— tit i ven més
: Cel·luloide : Salmeron, 56 : barat :

Sucursal: "LA PRINCIPAL"

Travessera, 62 - BARCELONA

Calçats

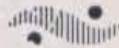
Alfons Raspall

13, Por la Ferrissa, 13
Barcelona

IMPREMTA GARROFÉ

BARCELONA

Treballs editorials
i comercials
de
tota mena

Villarroel, 12 i 14: Telef. 3028 A.

